

Årsmelding for 2017

Innledning

Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS er et interkommunalt selskap som eies av Hammerfest kommune med tre eierandeler, Måsøy kommune med en eierandel, Nordkapp kommune med to eierandeler, Gamvik kommune med en eierandel, Lebesby kommune med en eierandel og Berlevåg kommune med en eierandel.

Ny selskapsavtale gjelder fra 01.01.2017. I den nye avtalen er Lebesby kommune tatt inn som ny eierkommune.

Eiernes samlede kapitalinnskudd i selskapet er fra samme dato økt til kr 405 000

Valgte styringsorganer i 2017:

Representantskapet

Representantskapet er selskapets høyeste organ, og er sammensatt av tre representanter fra Hammerfest kommune, to fra Nordkapp kommune og en fra hver av de øvrige eierkommunene. Nedenfor vises oversikt over valgte representanter. Måsøy har fått ny ordfører i 2017, og hun er valgt inn som ny i representantskapet.

<u>Fra Hammerfest kommune:</u> Representant: Willy Olsen Vara: Tom-Kristian Hermo Representant: Astrid Husvik Skancke Vara: Anne Mette Bæivi Representant: Sverre Gjøvad Vara: Marit Monsen	<u>Fra Nordkapp kommune:</u> Representant: Kristina Hansen Vara: Kjell Valter Sivertsen Representant: Trudy Engen Vara: Terje Sandmo
<u>Fra Måsøy kommune:</u> Representant: Reidun Mortensen Vara: Kenneth Johnsen	<u>Fra Gamvik kommune:</u> Representant: Gunn Mari Kverndal Kristiansen Vara: Karin Marie Hansen
<u>Fra Lebesby kommune</u> Representant: Stine Akselsen Vara: Bjørn Pedersen	<u>Fra Berlevåg kommune:</u> Representant: Rolf Laupstad Vara: Janne Beate Andreassen

Representantskapet har siste år hatt ett ordinært møte den 13. juni 2017 i Honningsvåg.

Styret har følgende medlemmer:

Styreleder: Leif Vidar Olsen – valgt som styreleder for 2017 – 2019
Personlig vararepresentant: Hanne Therese Seppola – valgt for 2017 - 2019
Nestleder: Liv Toril Johansen – valgt for perioden 2017 – 2018.
Personlig vararepresentant: Børge Grønlund – valgt for 2017 -2019.

Styremedlemmer:

Gry Paulgaard – valgt for perioden 2016 - 2018
Personlig vara: Beate Bursta – valgt for perioden 2017 – 2019
Tove Dagny Kristensen – valgt for perioden 2016 - 2018
Personlig vararepresentant: Kai Brox - valgt for perioden 2016 - 2018
Willy Andreassen – valgt for perioden 2016 - 2019
Personlig vara: Astrid Husvik Skancke – valgt for perioden 2017 – 2018
Ansattes representant: Nina Planting Mølmann – valgt for 2017- 2018
Personlig vara: Heidi Stenvold –valgt for perioden 2017 - 2019

Styret har i perioden hatt 3 møter og behandlet 21 saker.

Besøkstall

Museet har samlet sett god økning av besøkstallene siste år.

Gjenreisningsmuseet rapporterer økt besøk av turister, særlig fra Hurtigruten. Her er det etablert et samarbeid med Hammerfest Turist som gir flere turister til museet gjennom hele året.

Det nye museet i Honningsvåg åpnet 14. juni 2017. Besøkstallene for juli og august var noe skuffende. Gammel informasjon på internasjonale nettsider og svak markedsføring overfor turister kan forklare mye av den litt trege starten. Fra september og ut året har imidlertid besøket fra både skoler og barnehager, lokalbefolkning og turister blitt betraktelig bedre. Sammenlignet med 2014, siste år med helårig drift av det gamle museet, har vi en økning på over 150% for høstmånedene i Honningsvåg.

Foldalbruket har bare hatt åpent for publikum i perioden 8. mai – 20. august. Den relativt korte åpningsperioden skyldes at det bare er en ansatt og stort behov for opprydding og internt arbeid ved museet. Antallet besøkende i Kjøllefjord var mindre enn året før. Vi tror det har sammenheng med at det ikke har vært midler til markedsføring av tilbudet de siste 2-3 årene.

Til tross for god aktivitet og nye utstillinger i Havøysund er det registrert bare knapt 600 besøkende ved Måsøy museum. Det er grunn til å se nærmere på årsakene. Avdelingene i Berlevåg og Gamvik har besøk på nivå med året før og god aktivitet.

Tabellen nedenfor viser utviklingen de siste 4 årene.

Avdeling	2014	2015	2016	2017	Endring i % 2016-17
Gjenreisningsmuseet	14 880	19630	14367	19 576	+36,3
Måsøy museum	1108	1163	706	594	-15,9
Nordkappmuseet	6637	6307	4881	6 413	+31,4
Gamvik museum	5457	3678	5463	4 697	-14,0
Berlevåg havnemuseum	1330	1349	1742	1 703	-2,2
Foldalbruket (ny avd.)				1 392	
Sum	29 412	32 127	27 159	34 375	+26,6

Økonomi 2017

Årsregnskapet viser et positivt resultat på kr 930 665,15.

Selskapet gikk med underskudd både i 2015 og 2016. For å rette opp økonomien har det vært nødvendig med stram styring og ekstra innsats for å øke inntektene.

En fagstilling ved Nordkappmuseet holdes fortsatt vakant. I tillegg har vi i 2017 hatt to ansatte i fødselspermisjon, men der det bare er tatt inn vikar for en av dem.

Utviklingen de siste årene har vært preget av at lønnsutgiftene pr ansatt øker mer enn tilskuddene fra staten og fylkeskommunen. Kommunene har imidlertid til en viss grad kompensert dette ved å legge opp til 3% årlig økning i selskapets økonomiplan fram til 2020. På sikt kan det likevel være fare for at selskapet må redusere antall ansatte for å unngå at en for stor andel av driftsutgiftene går til lønn. Satsing for å øke egeninntektene må prioriteres.

Billett- og salgsinntektene økte i 2017 med ca 680 000 kr i forhold til året før. Det skyldes i hovedsak at det nye museet i Honningsvåg kom i drift, men det er også økte billettinntekter ved Gjenreisningsmuseet i Hammerfest.

Selskapet søker hvert år ulike tilskuddsordninger og sponsormidler for å styrke egeninntektene.

I 2017 har vi fått prosjektmidler fra Kystverket, Riksantikvaren og næringsdepartementet. Til bruk i 2018 har vi siste år fått tilsagn om tilskudd fra Arkivverket, NORA og Norsk kulturråd. Gavemidler fra Sparebank1 til prosjekt i Berlevåg og fra Repvåg kraftlag til Måsøy museum vil også bli utbetalt i 2018.

Eiernes kapitalinnskudd ble etter vedtak om ny selskapsavtale økt med 225 000 kr. Dette er innbetalt til selskapet i 2017.

Ette anbefaling fra revisjonen føres pensjonsforpliktelsene i balansen. Dette fører til at selskapet får negativ egenkapital, men det skyldes utelukkende pensjonsforpliktelsene. Som interkommunalt selskap står eierkommunene direkte ansvarlig for selskapets forpliktelser, og det vil bare være aktuelt å innfri disse ved eventuell avvikling av selskapet.

Museet er et driftsselskap og har ikke annen langsiktig gjeld.

Styret vurderer årets resultat som positivt og ser at det er grunnlag for videre drift.

De følgende punkter i årsmeldingen har avsnitt som er obligatorisk i rapportering til Norsk Kulturråd og Kulturdepartementet. – de 4 F-er:

Fornyning.

Det nye museet i Honningsvåg har vært selskapets viktigste fornyingstiltak over flere år. Da museet endelig kunne åpne for ordinær drift sist sommer, var en viktig milepel nådd. Vi hadde da ferdig ny basisutstilling over to etasjer. Sluttregnskapet viste en overskridelse på utstillingsprosjektet med 690 000 kr, men dette ble dekket inn etter en ekstra bevilgning fra vertskommunen Nordkapp.

Tilbakemeldingene fra publikum har vært meget positive, og vi ser gode muligheter for økt besøk i årene framover.

Nytt felles magasin ved Gjenreisningsmuseet i Hammerfest har vært ute på anbud. Statlig investeringstilskudd på 4,5 mill kr er utbetalt til Hammerfest kommune, og ombygging vil forhåpentligvis kunne starte i første halvår 2018.

I tilknytning til magasinprosjektet vurderes flytting av Gjenreisningsmuseets kontorer til 3. etasje slik at 2. etasje i bygningen på sikt frigjøres til utstillingsareal. Dette vil gjøre det mulig å planlegge fast utstilling om Hammerfest bys historie, og styret ser dette som viktig fornyingsarbeid.

Overtakelsen av driftsansvaret i Kjøllefjord åpner nye muligheter for å styrke selskapets formidling av kystkultur, fiskerihistorie og bygningsvern.

Vi nådde ikke fram med søknad om økt statlig driftstilskudd for 2018, begrunnet med ansvaret for Foldalbruket. På administrativt nivå i Kulturdepartementet har vi imidlertid fått bekreftet at de formelle vilkårene for slikt tilskudd er tilstede. Ny selskapsavtale kan betraktes som en konsolideringsavtale, og det er bare et politisk spørsmål om vår søknad for 2019 kan få positiv behandling i Stortinget høsten 2018.

I Berlevåg er det åpnet ny basisutstilling om farleia i hovedbygget. Huset som kalles oljebua ble ferdig restaurert i 2017. Vi har deretter søkt Kystverket om tilskudd utbedring av tetrapodehuset. Målet er sikring og vedlikehold av alle hus på museumsområdet i samarbeid med Kystverket. Dette gir oss flere muligheter for nye utstillinger ved havnemuseet.

Gamvik museum har produsert en ny utstilling som har fått navnet «Det sanselige 1700-tallet» med fokus på handelshistorie. Den ble først vist i Gamvik og fra september 2017 vises den i Honningsvåg.

Ved Måsøy museum er det gjort betydelig opprydding og fornying av utstillinger. Blant annet utstilling om partisanhistorie, ny utstilling om gjenreisningstiden i Havøysund og en egen utstilling om Selmer Nilsen og spionsaken.

Forvaltning.

Vårt team som skal fungere som rådgivere for samlingsforvaltningen i hele selskapet, fungerer godt. Mye kapasitet har gått med til å registrere og pakke alt i magasinet ved Gjenreisningsmuseet. Dette for å gjøre klart for ombygging og utvidelse av magasinet.

Når det gjelder registrering og digitalisering har vi likevel gode resultater siste år.

Samlet sett har opp mot 2300 gjenstander blitt digitalisert i den forstand at de er registrert med foto i registreringssystemet Primus.

Det gjenstår en del kvalitetssikring før et større antall registreringer kan gjøres tilgjengelig på Digitalt museum.

Vår avdeling i Berlevåg har startet med digitalisering av gamle lydopptak.

Det er store utfordringer når det gjelder å få registrert alt av gjenstander som er bevart ved Foldalbruket etter museal standard. Oppgaven krever samarbeid og bruk av faglige ressurser fra selskapet som helhet.

Arbeidet med en samlet plan for sikring av samlingene måtte utsettes i 2017 på grunn av prioritering av nødvendig arbeid i Hammerfest foran ombygging der.

Forskning.

Våre to PhD-studenter ved Gjenreisningsmuseet har fått avtale om faste forelesninger for lærerstudenter ved UiT campus Alta og for sykepleiestudenter i Hammerfest.

Begge har levert to artikler som del av doktorgradsarbeidet og planlegger disputas høsten 2019. Styret vil vurdere om det er mulig å få satt av mer tid til forskning for å få ønsket framdrift.

Torstein Johnsrud ved Gamvik har fått publisert er fagfellevurdert artikkel i Heimen basert på kilder om skipsanløp og tollister fra Vardø og Hammerfest på slutten av 1700-tallet og begynnelsen av 1800-tallet. Arbeidet la grunnlaget for utstillingen "Det sanselige 1700-tallet". Han har deretter startet med å samle kilder til en ny artikkel om de første fiskerihavnene i Finnmark.

Det er tatt initiativ til samarbeid med museum på Island og innvilget støtte fra NORA – nordisk arktisk samarbeid. Planen er at Gamvik museum og Nordkappmuseet skal delta i dette prosjektet.

Formidling

Formidling i forbindelse med arrangement "utenfor museets egne vegger", gjerne i samarbeid med andre aktører innefor lokalt kulturliv, har en viktig plass i vår formidling og samfunnsrolle. Våre avdelinger har tradisjon for å bidra når det arrangeres festivaler og kulturdager, og dette videreutvikles.

Der det finnes historie- og museumslag samarbeider vi med frivillige om arrangement og utgivelser av årbøker eller andre lokalhistoriske publikasjoner.

Berlevåg havnemuseum har inngått en 3-årig avtale med kommunen om formidling til skolen innenfor den kulturelle skolesekken. Tilsvarende avtale finnes i Hammerfest, og vi tar sikte på å etablere fastere avtaler med skolene i Havøysund, Honningsvåg og Gamvik/ Mehamn.

Vi har tatt initiativ til et nærmere samarbeid med videregående skole i Hammerfest og Honningsvåg.

Gjenreisningsmuseet, Nordkappmuseet, Gamvik museum og Berlevåg havnemuseum har samarbeid med flyktningetjenesten i kommunene og bidrar med tilrettelagte tilbud for våre nye landsmenn.

Universell utforming

Det nye museet i Honningsvåg og Gjenreisningsmuseet tilfredsstiller kravene om universell utforming. Gamvik museum er også til en viss grad tilrettelagt.

Vi har store utfordringen med hensyn til tilgjengelighet for funksjonshemmede i Kjøllefjord, Berlevåg og ved Måsøy museum. Disse avdelingene holder til i verneverdige hus der det er vanskelig å finne gode løsninger uten alt for store investeringer.

Museets nye hjemmeside skal tilpasses standard for universell utforming.

Immateriell kulturarv

Vi har store mengder lydopptak og film/ video som det er liten kapasitet til å få digitalisert. Noen livsløpshistorier og krigsminner er transformert fra bånd til digitale filer, men mye gjenstår.

Vedtekter

Den nye selskapsavtalen gjelder fra 1. januar 2017 og innebærer at Lebesby kommune er ny eierkommune. Avtalen har klarere formuleringer om forholdet mellom eierskap og forvaltningsansvar. Bygninger og eiendommer forvaltes av den enkelte kommune på ordinært vis som kommunale eiendommer, mens samlinger i museets magasiner og utstillinger må forvaltes av museets styre og ledelse. Bygninger som er fredet i medhold av kulturminneloven inngår i museets samlinger.

Likestilling

Et flertall av våre ansatte er kvinner. Selskapet tilstreber likestilling mellom kjønnene.

Ytre miljø

Selskapet har ikke drift som medfører forurensning av det ytre miljø.

Leif Vidar Olsen
Styreleder

Liv Torild Johansen
nestleder

Gry Paulgaard
styremedlem

Tove Dagny Kristensen
Styremedlem

Willy Andreassen
styremedlem

Nina Planting Mølmann
ansattes representant